

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petik a Din 2., do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3., večji inzerati petik vrsta Din 4. — Popust po dogovoru. Inzeratni dašek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ul. 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. — Jesenice, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri pošt. ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SODBA BO RAZGLAŠENA ŽE DANES!

Drž. tožilec zahteva pet smrtnih obsodb

Za ostale obtožence predlaga ječo od 4 do 25 let — Razprava je bila opoldne zaključena, tako da bo sodba razglašena že danes proti večeru

Trst, 5. septembra. Dočim so italijanski listi ob pričetku procesa pred izrednim tribunalom v Trstu naglašali, da bo proces trajal najmanj osem do deset dni, ker da je gradivo obtožnice tako obsežno, da ga bo v tem času težko obvladati, je nastopila v razpravi večeraj taka naglica, da bo proces že danes končan. Večrajšnja razprava se je pričela že ob 9. dopoldne ter je s kratko opoldansko pavzo trajala do 8.30 zvečer. Zasllišani so bili že vsi obtoženci ter večji del prič, tako da je bila današnja razprava zgodaj še formelne značaja. Kakor poročajo današnji tržaški listi, bo že nocoj ali najkasneje jutri zjutraj izrečena sodba, ki bo takoj nato tudi izvršena. Fašistični listi pri tem akadirajo na velike svečanosti 6. septembra v Beogradu.

Obsežni varnostni ukrepi

Pozornost so vzbudile tudi še povečane varnostne odredbe v Trstu in ob vsej jugoslovanski meji. Na meji so ojačani vsi oddelki karabinerjev in milicijnikov, tekoma večerajšnjega in današnjega dne pa so se pripeljali v razne obmejne kraje tudi še močni oddelki fašistov. Kakor naglašajo v tržaških fašističnih krogi, imajo nalog, da nadzirajo domače slovensko prebivalstvo in da zlasti pazijo na one, ki bi poskušali pobegniti preko meje. Pravo senzacijo pa je vzbudil prihod 10 vojniških ladij, ki so večeraj proti večeru prispele v tržaško luko. Aretacije Slovencev in Hrvatov se nadaljujejo. Doslej je bilo v zvezi s procesom aretiranih že nad 1000 ljudi, ki pa bodo po končanem procesu zopet izpuščeni, ker so jih zaprli samo iz »preventivnih« razlogov.

Kje bo izvršena smrtna sodba

Da bo v procesu izrečenih več smrtnih obsodb, o tem nihče ne dvomi. Ni pa še določeno, kje bo smrtna obsodba izvršena. Po eni verziji bodo obsojence ustrelili kar na dvorišču sodišča, ker se boje, da bi sicer prišlo do kakih incidentov, po drugi verziji pa jih bodo prepeljali na mejo, kakor se je to zgodilo z Gortanom in jih tam ustrelili.

Današnja dopoldanska razprava

Trst, 5. septembra. Današnja razprava se je pričela že ob 8. zjutraj. Obtožence so po starem vrstnem redu privedli v spremstvu močne straže v dvorano. Frančeskinjstva je zavzela svoje mesto zunaj kletke, ostali pa so se razmestili v kletki. Vsi so v verigah, ki jim jih danes niso več sneli, kakor prejšnje dni.

Na današnji dopoldanski razpravi so bile zaslišane samo »uradne« priče, policijska prefekta iz Trsta in Gorice, več karabinerjev in policijskih agentov, ki pa niso izpovedali ničesar bistvenega.

Kazenski predlog državnega tožilca

Takoj nato je povzel besedo državni tožilec, ki je v krajšem govoru resumiral potek razprave in vsebino obtožnice ter zahteval naslednje kazni:

Slavko Bevk 7 let, Kosmač Ciril 5 let, Manfreda Anton 9 let, Sofija Frančeskinja 5 let, Miroslav Pertot 7 let, Mario Zaharija 5 let, Leopold Sirca 4 leta, Vinko Čač 8 let, Kosmač Josip 7 let, Kosmač Nikola 25 let (najnižja kazen 20 let), Vladimir Stoka 18 let, Dragotin Rupelj 20 let, Ivan Obad 20 let, dočim zahteva za Vekoslava Špangerja, Zvonimira Miloša, Ferdinanda Bidovca, Franca Marušiča in Franca Valenčiča smrtno kazen.

Govori obrambe

Takoj nato so dobili besedo zagovorniki obtoženih, ki so imeli zelo kratke in kaj malo obrambne govore. Vsi zagovorniki so le naglašali, da obtoženci priznavajo dejanja ter da morajo zato pač nositi posledice. Kazen naj bo pravična, kakor jo zahtevajo fašistični zakoni. Ob 12. je bila razprava zaključena.

Sodba bo izrečena proti večeru

Popoldne se bo sestalo sodišče k posvetovanju in bo sodba bržkone razglašena že danes proti večeru.

Kaj je izpovedal Valenčič

Trst, 5. septembra. Fašistični listi so se večkrat poročali, da je obtožene Valenčič priznal mnoga dejanja, zaradi katerih obremenjuje obtožnica v procesu pred izrednim tribunalom njega in njegove soobtožence. Sedaj objavljajo fašistični listi obširno izjavo, ki jo je baje podal Valenčič v preiskavi. V tej izjavi stoji med drugim:

»Dejstvo, da sem bil tudi jaz udeležen pri dejanjih, zaradi katerih se vodi preiskava, me sili, da podam to priznanje. Bil sem nemiren, ker sem dosegel fašizem, ki temu pa sem bil prisiljen iz strahu pred smrtjo ter masevanjem. Pekoča vest me je dovedla do tega, da izpovem vse, kar je bilo, čeprav se mi zdi, da s tem kopljem sam sebi grob. Bojim se namreč, da bodo moji sodniki pogali več važnosti na kaznjiva dejanja kakor na okolščine, ki so jih povzročile in ki so me dovedle do njih. Oh, kakšno je to trpljenje! Neprestano priporočam usmiljenje svojo dušo, a ubogo svoje telo, ki je bilo še tolikrat preštetano od ran v Rusiji, človeški milosti.

Nadalje pripoveduje Valenčič, kako se je vrnil kot invalid iz Rusije in ni mogel nadaljevati svojih študijev. L. 1919 ga je sprejel Urbančič kot prokurista v svojo lesno trgovino nedaleč od Reke. To je bil zanj srečen, pa tudi nesrečen dogodek. Srečen je bil, dokler ni sinu lastnika trdke prišlo na um, da se oženi. S tem dnem se je pričela njegova nesreča, ker je prišel v stik s Josipom Vadrnjalom iz Zagorja pri Sv. Martinu. Vadrnjak je velik nacionalist, Urbančič pa ga je sprejel v službo kot manipulant pri odpremljanju vagonov. Vadrnjak je skušal Valenčiča pridobiti za nacionalno delo. Valenčič pravi, da ga v početku ni hotel poslušati, toda Vadrnjak je prav nanj polagal mnogo važnosti. Nekega večera so došli k njemu Vadrnjakovi tovariši, ki so bili oboževalci. Takoj je videl, da ne gre za čiste posle, ker so jim iz žepov moleli revolverji. Valenčič pravi, da se je prestrašil, oni pa so se mu smejali. Vadrnjak mu je dejal, da so člani tajne organizacije in da jim je absolutno potrebna njegova pomoč, ki je ne sme odbiti. Valenčič je namreč vsak teden potoval po poslih z avtomobilom in zato so ga izkoristili kot kurirja za svoje organizacije na ozemlju Sv. Petra in Postojne, kjer je vzdrževal zveze z Marušičem, ki je bil vodja organizacije za tržaški teritorij. Od tedaj je postal stalen kurir ter je nosil zavojc v liste. Prenašal je tudi revolverje za Marušiča. Nekoč je nosil tudi kovinske cevi, polne eksplozivnih snovi. Valenčič pravi, da ni vedel, za kaj naj bi to služilo,

ko pa je zvedel, se mu je zazdelo, kakor bi se mu podrl cel svet. Vrnil se je k delu, vendar pa ni mogel najti miru. Nekoč je o tem govoril z Marušičem, ki pa mu je zagrozil, da ga bo ubil, ako bi le besedico črnil. Razen tega je dejal, da bo zažgal trvdiko.

Kako je umrl Gropaje

Trst, 5. septembra. Kakor znano, je eden izmed glavnih obtožencev, Anton Gropaje, rojen 1890, cerkvenik v Dragi, v rimskem zaporu izvršil samomor. O dogodku pripoveduje očividec:

Obtoženci tržaškega procesa so bili zaprti v celicah 4. nadstropja. Od tam so jih gonili k zaslišanju v pritličje. Pri tem so z jetniki postopali tako, da so se »zasliševanja« kar bali. Ko so 16. julija zjutraj prišli po Gropajca, da bi ga odvedli k zaslišanju, se jim je upr; in izjavil: »Jaz nočem več pred italijanske sodnike!« Ko so ga hoteli s silo odvesti, je odrinil dva karabinerja, ki sta ga prišla ter se pogljal skozi odprto okno četrtega nadstropja. Padel je na dvorišče, kjer je obležal mrtev s popolnoma razbito glavo. Ko je stal že na oknu, od koder je nato skočil v prepad, je še zaklical glasno, da so ga mogli slišati vsi soobtoženci: »Pozdravite vse naše!« To so bile njegove zadnje besede. Preplašeni karabinjeri so nato truplo hitro odstranili. Par dni po tem dogodku so postopali z obtoženci nekoliko bolj, pozneje pa so se vrnile zopet stare razmere.

Pogreb pri Postojni

ubitega miličnika

Trst, 5. septembra. Večraj popoldne ob 6. se je vršil pogreb miličnika Romana Moiseja, ki je bil ustrelen pri spopadu ob meji v bližini Postojne. Truplo so prepeljali iz Postojne v Trst, kjer je bilo položeno na mrtvaški oder. Krsta je bila pokrita z veliko italijansko tricoloro. Pogreba so se udeležili vsi člani izrednega tribunala, nadalje vsi fašistični funkcionarji iz Trsta in okolice, oddelki fašistične milice in karabinerjev ter mnogobrojno občinstvo. Krsto so nosili fašistični miličniki. Po ulicah, koder se je pomikala povorka proti luki, so bile vse cestne svetilke ovite v črno, kakor je to običaj le pri pogrebi najuglednejših ljudi. V luki je bila krsta ukrcana na vojno ladjo, ki jo bo prepeljala v Tržič, kjer se bo danes dopoldne vršil pogreb. Krsto spremlja častna straža fašistov, miličnikov in karabinerjev.

Pričetek beograjskih svečanosti

Prestolnica v slavnostnem razpoloženju — Drevi bo imel predsednik vlade pomemben govor po radiu

Beograd, 5. septembra. Beograd je že danes ves v znaku jutrišnjih velikih slavnosti. Vse mesto je v zastavah in zelenju, po ulicah pa vlada živahno vrvenje kakor ob glavnih dneih vsesokolskega zleta. Povsod vidnih vojaških oddelkov, množico rezervnih oficirjev v uniformah in civilu, zbrali so se vsi člani bankskih svetov, vsi bani, ter mnogobrojne deputacije raznih kulturnih in nacionalnih organizacij. — Pred hotelom »Srpski kralj« in »Excelsiorjem«, kjer sta nastanjeni češkoslovaška in rumunska delegacija, stoje častne straže. Vrvež po ulicah še povečuje brnenje motorjev množičnih letal, ki so prispela na zemunsko letališče in obletavajo prestolnico. Povsod vlada že svečano razpoloženje.

Uvod v jutrišnje slavnosti bo tvorila svečana večerja, ki jo priredi drevi ministrski predsednik general Živković v gardijskem domu na čast članom vlade, bankam svetnikom in drugim odličnim povablencem. Na večerji bo imel ministrski predsednik pomemben govor na bankske svetnike. Govor bodo prenašale vse jugoslovanske radio-postaje.

Kakor poročajo današnji listi, bodo povodom jutrišnjih svečanosti podeljena prva odlikovanja novoustanovljenega reda jugoslovanske krone. Obenem bo pod-

pisan obsežen ukaz o odlikovanju aktivnih in rezervnih oficirjev. Odlikovani bodo tudi mnogi odlični javni delavci, banki svetniki in drugi, ki so si pridobili zasluže za konsolidacijo države in zmago jugoslovanske ideje.

Glavne slavnosti se bodo vršile jutri dopoldne o priliki izročitve novih polkovnih zastav na Banjici, kjer bo velika vojaška parada, po paradi pa bo prirejeno poljsko kosilo delegacijam vseh polkov in drugim povabljenim gostom.

Zakon o banovinskem gospodarstvu

Beograd, 5. septembra. V ministstvu financ je izdelan načrt novega zakona o banovinskem gospodarstvu. Novi zakon obsega predpise, s katerimi se urejajo razna finančna vprašanja banovin. Dosedaj se je gospodarilo v banovinah po državnih zakonih. Nedavno tega pa je bila izdana uredba o ureditvi banovinskih finančnih zadev, ki pa ne vsebuje vse potrebne materije potrebne za vse poslovne banovine. Zaradi tega je bil sedaj sestavljen načrt novega zakona, ki je znatno bolj obširen. Princip preventivne kontrole je pridržan v minimalni obliki. To kontrolo bodo vršili organi glavne kontrole.

Kongres narodnih manjšin

Mnenja zastopnikov posameznih manjšin o evropski federalni uniji — Kongres bo danes zaključen

Zeneva, 5. septembra. Kongres narodnih manjšin Evrope je večeraj popoldne nadaljeval razpravo o Briandovem načrtu federalne unije Evrope. Bivši madžarski minister Ugron, ki je zastopal madžarsko manjšino v Rumuniji, je bil mnenja, da je največja skupnost v Evropi še zelo slabo razvita ter bo zato delo na tej poti naletelo še na velike težave. Govornik je nadalje izjavil, da je načrt, ki ga zastopa grof Coudenhove-Kalergi povolnejši za narodne manjšine, kakor oficijelni načrt francoske vlade. Bivši slovenski poslanec v italijanskem parlamentu dr. Besednjak je izrazil dvom, da bi bila federalna unija Evrope velikega praktičnega pomena, če bi se hotela izogniti reševanju problema manjšin. Zadnji je govoril še zastopnik Estonskih židov Robinson, ki je naglašal, da je sedanja miselnost Evrope zelo nepovoljna za federacijo, ker skrbje vse države edino le za to, na kak način bi dosegle popolno uresničenje svojih nacionalnih ciljev. Kongres bo danes zaključil svoje zasedanje in sprejel resolucijo, ki jo pripravljajo poseben odbor.

Opustošenje San Dominga

Vihar je divjal štiri ure ter je porušil najbogatejše dele mesta — Mno-goštevilne žrtve

Newyork, 5. septembra. S centralnih ameriških otokov prihajajo za sedaj še ne potrjene hiobske vesti, po katerih je zahtevala katastrofa 500 človeških žrtev. Ranjenih je 800 do 900 oseb. Vsi poizkusi stopiti s prizadetim ozemljem v brezlično zvezo, so bili doslej brezuspešni.

Newyork, 5. septembra. Orkan, ki je divjal nad Antili, je opustošil polovico San Dominga, kjer je bilo nad 300 ljudi ubitih in tisoč ranjenih. Vse prebivalstvo je brez strehe. Doslej še niso mogli vzpostaviti zveze z ostalimi kraji, nad katerimi je orkan razsajal.

San Domingo, 5. septembra. Mesto je trpelo velikansko škodo od viharja, ki je divjal z neverjetno brzino preko otoka proti vzhodni Kubi. Veter je moral imeti

hitrost 160 do 200 milj na uro. Nad mestom je vihar razsajal cele štiri ure, dvigal strehe ter rušil zidove. Del mesta, v katerem so imeli bogataši svoje palače, je popolnoma porušen, ostali so samo sledovi nekdanjega bogastva. Ubožnejši del mesta je bil manj opustošen kakor bogati kraji, ker je bil bolj oddaljen od središča viharja. Katedrala, v kateri baje počivajo Kolumbove kosti, je bila razmeroma malo poškodovana. Nepopisna zmeda je nastala, ko se je porušila norišnica pri prvem navalu orkana in so bolniki strahotno tuče begali po mestu, dokler ih nista zopet polovila policija in vojaštvo. Vojaštvo vrši najnujnejša popravila, dokler ne pride nova pomoč.

Milijarda za modernizacijo cest

Beograd, 5. septembra. Kakor znano, je ministstvo javnih del izdelalo obsežen program za zgradbo modernih cest na najpomembnejših progah ter med najvažnejšimi centri države. Program proučuje sedaj strokovnjaki za gradnjo cest. Za izvršitev predvidenih gradbenih del vlada tu di v inozemstvu veliko zanimanje. Ministstvo je prejelo že od raznih inozemskih gradbenih podjetij in finančnih koncernov ponudbe tudi glede event. posojila za izvršitev teh del. Posebno se poteguje za to, neka nemška finančna skupina, ki ponuja obnem 10 milijonov zlatih mark posojila, kar bi zadostovalo za izvršitev vsega gradbenega programa. Vsekakor je zelo verjetno, da se bo na glavnih progah pričelo z delom že prihodnjo pomlad.

Velik požar v Londonu

London, 5. septembra. Snoci je nastal požar v velikih obalnih skladiščih ob Temzi v londonskem predmestju Wapping. 70 gasilnih društev in 2 gasilna parka so si sprva zamaž prizadevali, da bi ogenj pogasili. Obstojala je velika nevarnost, da se bo ogenj razširil na vse predmestje. Ker je bilo v skladiščih nakopičeno mnogo lahko gorljivega blaga, se je razširjala taka vročina, da so morali ljudje iz vseh sosednjih ulic zapustiti stanovanja. Razen tega se je razvijal tako dušek dim, da je mnogo prebivalcev, ki se niso pravočasno umaknili, zastripilo in so jih morali prepeljati v bolnico. Po 4 urnem napornem delu se je končno posrečilo ogenj omejiti, gorelo pa je danes še ves dopoldne. Škoda znaša 68 milijonov Din.

Varšavska družabna afera

Varšava, 5. septembra. Varšavske policijske oblasti so odkrile sekto tkzv. oboževalcev satana, katere člani so na tajnih sestankih prirejali seksualne orgije. Sekti so pripadale odlične osebnosti iz prvih družabnih krogov Varšave. Policija je odkrila to sekto, ker je hotela prisiliti tri svoje člane, nekega visokosolca in dve diakinji univerze k samomoru. Poleg samomorov so se dogodili tudi primeri blaznosti Kot ustanovitelj sekte je policija aretirala 85-letnega hipnotizerja Chinskega. Vodja je bil tudi bivši ruski polkovnik Czapiin. Odkritje afere je v varšavskih družabnih krogih povzročilo naravnost paniko ter se pričakuje še nadaljnje senzacionalne aresacije.

Angleška mornarica v naših vodah Hercegovci, 5. septembra. Večraj je prispele semkaj skupina angleške vojne mornarice obstoječa iz sedem vojniških ladij. Angleška mornarica ostane v naših vodah 10 dni.

Fuzija delavskih organizacij v ČSR

Praga, 5. septembra. AA. Dne 1. septembra so člani vseh sekcij mednarodne federacije sindikatov stopili v Društvo federacije češkoslovaških sindikatov, ko sta se generalni tajnik federacije češkoslovaških sindikatov Pajerle in glavni tajnik komunistične opozicije federacije sporazumela o pogojih za fuzijo. Listi sodijo, da utegne biti ta fuzija velepomembna v zgodovini sindikalnega pokreta in da je izraz želje po edinstvu sindikalnih organizacij. Po tej fuziji šteje sedanja federacija sindikatov 600.000 članov.

Ljubavna tragedija

Jesenice, 5. sept.

Davi so, kakor običajno, nastopili službo pripravniki tukajšnje finančne kontrole, med njimi tudi 26letni Janko Malovič, sin posestnika in mizarja ter lastnika kina »Meteor« Matka Maloviča iz Novega mesta. Manjkal je 24letni Rudolf Bodljaj, ki je nekoliko pozneje vstopil v vojašnico, snel molče puško, pomeril v Maloviča in sprožil. Projektil je zadel Maloviča v prsni tik nad srcem. Malovič se je takoj ves okrvavljen zgrudil. Tovariši so skočili k ranjenemu Maloviču, ki je kazal le malo znakov življenja. Poslali so po zdravnika dr. Kogojca, ki je nudil ranjenicu prvo pomoč in odredil, da so ga prepeljali v ljubljansko bolnico.

Bodljaja, ki je bil zelo apatičen, so orožniki takoj aretirali in zaslišali. Vzrok tragedije je baje Bodljajeva ljubica, ki pa si jo je lastil tudi Malovič. Že pred meseci se je vnel med njima prepri, ki je slednjič končal tako tragično.

Bodljaja so z opoldanskim vlakom prepeljali v zapore krajnega sodišča v Kranjski gori, težko ranjenega Maloviča pa z dopoldanskim vlakom v Ljubljano, nato pa z rešilnim vozom v bolnico. V bolnici so ga takoj operirali. Njegovo stanje je zelo resno in se je bati, da bo podlegel.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.75. — Berlin 13.44 — 13.47 (13.46). — Bruselj 7.896. — Budimpešta 9.8878. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 795.77 — 798.77 (797.27). — London 274.13 — 274.93 (274.53). — Newyork 56.335. — Pariz 221.76. — Praga 167.35. — Trst 294.60 — 296.60 (295.60).

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 5. septembra. Beograd 9.12875, Pariz 20.2325, London 25.04625, Newyork 515.025, Bruselj 71.885, Milan 26.97, Madrid 54.5, Berlin 122.785, Dunaj 72.75, Sofija 3.73, Praga 15.27, Varšava 57.75, Budimpešta 90.225, Atene 6.68, Carigrad 2.4425, Buenos Aires 3.025.

Mednarodni kongres kritikov

Od 19.—23. t. m. se bo vršil v Pragi IV. kongres Mednarodne zveze kritikov

V dnevih od 19.—23. t. m. se vrši v Pragi četrti kongres Mednarodne zveze glasbenih in gledaliških kritikov. Kakor nam poroča Klub glasbenih referatov v Pragi, se tudi k temu kongresu ni daleč prijavil noben kolega iz Jugoslavije, dasi je razposlal vabila še v aprilu na vse znane naslove. Lani se je vršil III. kongres v Bukarešti, a brez Jugoslovenov.

Na koga so se obrnili sklicatelji kongresa, koga so vabili, nam ni znano; vemo le, da uredništvo Slovenskega Naroda in Jutra takega vabila nista prejela, dasi piše zanj cel vrsta glasbenih in gledaliških kritikov že dolga desetletja in dasi se vsi podpisujejo ali s polnimi imeni ali s stalnimi šiframi. Ker imata oba naša dnevnika povrhu še svoje stalne dopisnike v Pragi, bi sklicateljem kongresa pač ne bilo težko, dognati naslove naših kritikov. Posebne spretnosti v prirejanju kongresa torej ne moremo videti...

Vrhu vsega pa je tu za jugoslovenske kritike velika ovira. Klub glasbenih poročevalcev praskih dnevnih listov kot točasn sklicatelj kongresa poroča, da se morejo udeležiti kongresa le organizirani kritiki. »Mi ne vemo, so li jugoslovenski kolegi stanovski organizirani ali ne, mnogo pa nam je ležeče na tem, da bi jih letos v Pragi ne pogrešali, piše klub. »Zato Vas prosimo, da nam poročate, ali v Jugoslaviji obstaja taka organizacija, ali pa naj se čim prej ustanovi. Na kongresu so namreč lahko zastopani le člani že obstoječih organizacij ali organizacij, čijih bodočih obstoj je zagotovljen. Organizacije, ki štejejo 100 članov, morejo poslati na kongres največ 4 svoje člane z glasovalno pravico. Seveda bomo jako srečni, ako pride na praski kongres čim več jugoslovenskih kritikov.

To vabilo sem prejel včeraj po tiskarstvu, da blagovolijo vabilo iz našega lista prevesti ali vsaj nanje opozoriti. Časa je od kongresa še malo, in drugače želji praskih tovarišev ne morem ustreči.

Kov, čeprav po pravih ne bodo imeli glasovalne pravice. Kajli obetamo si, da se z njihovo prisotnostjo v glavnem mestu Češkoslovaške okrepi prijateljstvo med obema bratskima narodoma, ki se že tako dolgo izraža na našo radost. Praski kongres bo spremljala vrsta glasbenih in gledaliških prireditve, ki so že same zase vredne, da se jih udeležite. S kolegi iz Jugoslavije se nismo sešli še nikoli na kongresih naše Zveze, zato bi nas veselilo, ako bi prišli vsaj v Prago. Na vsa svoja vabila smo ostali brez odgovora in niti naše posredovanje, ki smo ga izvršili že spomladaj na tukajšnjem (praskem) jugoslovenskem poslanstvu, nam ni pripomoglo k temu, da bi mogli stopiti v ožji stik z gg. referenti Jugoslavije. Zato Vas prosimo, da se zavzamete za stvar in opozorite kolege kritike listov Vaših, pa v Beogradu in Zagrebu, naj pridejo v Prago in se kongresa udeležijo vsaj tako številno, kakor tovariši iz Rumunskega in Poljskega. Češkoslovaške železnice dovoljujejo na pravočasno prigraditev Klubu glasbenih referatov v Pragi III. Umelečka beseda, 1/4 znižanje voznice. Obenem je treba plačati kongresni prispevek 100 Kč bodisi Zemski banki v Pragi II., bodisi osebno ob prihod na kongres.

Dnevnike v Zagrebu in Beogradu prosim, da blagovolijo vabilo iz našega lista prevesti ali vsaj nanje opozoriti. Časa je od kongresa še malo, in drugače želji praskih tovarišev ne morem ustreči.

Nagrade za najlepša okna in balkone

Najlepše so okrašena okna mestnih hiš — Največ zanimanja za cvetenje na oknih kažejo reveži

Ljubljana, 5. septembra.

Razsodišče odbora za olepšavo oken in balkonov je že pred 14 dnevi pregledalo vse ljubljanske ulice in si zazabeležilo vsa okna in balkone s cvetjem. Začne dni je pa razsodišče vse okrašene hiše vestno nadzorovalo in primerjalo med seboj ter tako razdelilo vse dekorativne hiše na štiri kategorije. Kakim 30 hišam je prisodilo odlično oceno, mnogo je okrašenih prav dobro, še več dobro, ogromno število pa zasluži priznanje, ker stanovalci skrbno negujejo cvetlice in tako pomagajo z malimi stroški ustvarjati ljubljani lepše in prijaznejše lice. Ker je pa vse lastnike okrašenih okna treba šele ugotoviti, kar je silno zamudno delo, objavi odbor imena in nagrade ter priznanja šele čez nekaj dni.

S posebnim zadovoljstvom je razsodišče ugotovilo, da je največ cvetja po hišah, ki so last mestne občine: polna so pisanih cvetlic s težkim železjem zarezane okna kasamat na Gradu in vse v cvetju so barake za Bežigradom s krasnimi vrtički, kolonije mestnih stanovanjskih hiš v Kozlezi, za Sv. Krištofom in Bežigradom ter na Vodovodni cesti, sploh v vseh delih mesta so bogato ozajšane s cvetjem, en sam pisar vrt je Gajčevica, krasna velika palača na Jegličevi cesti in nad vse prijazna Rdeča hiša na Poljanski cesti. Vse tri hiše magistrata, Mestni dom, Kresija, lice, Mladika, vse, prav vse je v najbujnejšem cvetju. Torej mestna občina je storila svojo dolžnost v polni meri, razen tega je pa odbor gmotno znatno podprla in dala razsodišču tudi avtomobil za ogledovanje na razpolago. Kaj nam pa dokazuje dejstvo, da so tudi skoraj vsi stanovalci mestnih barak in hiš okrasili okna in balkone ter vrtičke zasadi s cvetjem? Po ogromni večini so to revnejši sloji, pa vendar jim je pri srcu lepota mesta, ker se v svojih stanovanjih počutijo dobro in so zadovoljni z njimi, ker jih ne teže in ne pritiskajo neznošljive najemnine. Lepšega priznanja in plačila Ljubljana za svoje človekoljubno delo pač ni mogla pričakovati, kakor je zadovoljno življenje stanovalcev v njenih hišah, ki se očituje s pisano okrašenih oken in vrtički.

Pa tudi banska uprava je pokrenila obsežno akcijo v tej smeri, saj se zaveda v polni meri ogromnega pomena s cvetjem okrašenih vasi in mesta za tujski promet. Letos sicer ni bilo več mogoče okrasiti javnih poslopj, a prihodnje leto ne bodo okrašene le banska palača, Kranjska hranilnica in druga poslopja banske uprave v Ljubljani, temveč tudi vsa srezka načelstva in druge stavbe po vsej banovini. Že je namreč naročeno kmetijskim šolam in drugim zavodom, ki se pečajo z vrtnarjo, da za prihodnje leto pripravijo za okrasitev vseh poslopj zadostne množine mladih rastlin.

Odbor za olepšavo mesta s cvetlicami je torej pri oblatvi dosegel večji uspeh, kakor ga je mogel pričakovati. Prav ta uspeh je pa najvišje priznanje odboru, da dela za potrebno, lepo in dobro ter tudi koristno idejo.

Kako so se pa privatniki odzvali pozivu odbora? Med velikimi in bogatimi podjetji menda edina Trboveljska premožkopna družba, ki je svojo palačo okrasila z rdečimi pelargonijami, druga velika pod-

jetja in denarni zavodi pa na pisma niti odgovorili niso, čeprav jih je odbor razposlal več sto. Ker je bila sezona že precej pozna za okrasitev in so se odločili gospodje že odpeljali na letovišče, s te strani pač ni bilo dosti pričakovati, vendar je pa odbor računal, da se lastniki ljubljanskih palač, hotelov in največjih poslopj, če svojih stavb ne okrase, vsaj nekoliko odkupijo na ta način, da za nagrade žrtvujejo kak stotak in tako pokažejo vsaj smisel za lepoto mesta. Upamo, da zamujeno še popravijo, zlasti ko zvedo, da odbor nima niti dovolj sredstev za tisk tudi najpreprostejših diplom. Res je, da so ljubljanski vrtnarji in knjižarne, trgovci z vazami i. dr. poklonili odboru toliko dragocenih rastlin, lepih knjig, vaz in dekorativnih predmetov, da bodo nagradjeni veseli daril, vendar je pa odlikovanemu diplomu v največje izpodbudo. Preverjeni smo, da bo ta rahli opomin spomnil referente, da poličejo prošnje odbora in jih še enkrat predložijo svojim šefom, ki so se okrepčani in dobre volje vrnili z letovišča, da priznanja vredni, ki so med njimi predvsem manj premožni sloji, ne bodo več čakali na zasluženo pohvalo. Pomislijo naj, da se koristi s cvetjem okrašene ljubljane po večini stekajo v njihove blaginje. Ne kratite torej veselja onim, ki se res žrtvujejo za lepoto mesta, in pomislite na bedne prebivalce grajskih kasamat, mestnih stanovanjskih hiš in starih stanovanjskih kasarn, ki jim je lepota mesta pri srcu, čeprav od nje nimajo drugega kakor notranje zadoščenje.

Pri ogledovanju mesta je razsodišče konstatiralo, da so zlasti novi deli mesta okrašeni zelo bogato, lepa okna so pa tudi v centru na starih poslopjih. Tako je n. pr. sprehod po mračni, negi cvetlic neprikladni Hrenovi ulici uprav ganjilj, saj so vsa okna polna rož. Skoraj povsod je pa komisijska ugotovila, da je raznolikost rastlin precej majhna, namreč skoraj same petunije in pelargonije, ki so v resnici tudi najpripravnejše za okrasitev fasad v mestih. Naših krasnih domačih nageljnov visi le malo z oken in tudi teh je največ po mestnih hišah, najlepši in največji so pa v drugem nadstropju na levi strani mestne hiše na Jegličevi cesti, precej jih je tudi v koloniji Stan in Dom, a največ na hiši za duhovne vaje na Zrinjskega cesti, ki so pa še majhni, vendar se pa kaj lepo podajo na balkonih lepe Plečnikove stavbe.

Mnogo lepega in z umetniškim okusom aranžiranega je še v Ljubljani, ali, če bi razsodišče presojalo tudi druge kraje, bi gotovo prvo nagrado prisodilo g. Leopoldu Hafnerju, ki je svojo starinsko hišo poleg kapucinskega mosta v škofji Loki, kar se kulture rastlin in originalnega apartnega aranžmana tiče, okrasil tako vzorno, da naj si vsak ljubitelj cvetlic ogleda. Na preprostem lesenem »ganku« visoko nad vodo leži široka pisana girlanda samega cvetja, kakor bi jo bil iz najraznobarnejšega cvetja mogel splesti le umetnik. Razne barve bohotnega enoletnega floksa vežejo v mirno celoto bela očeta cvetov, nad ta pisani, a vendar enotni venec se pa sklanjajo krasni veliki cvetovi najmodernejših gomoljnih begonij. Strokovnjaki vedo, da floks in begonije zahtevajo različno zemljo, zato pa vedo ceniti tak uspeh. In tako dolgi gank kakor vsa okna so enaka, eno pestrejšo, bujnejšo in bolj harmonično od drugega.

A v škofji Loki, kjer so sploh okna polna rož, sem videl še nekaj lepega. Starodavni trg zaključuje kakor grad krasna Homanova hiša in pred njo je čez vso širino trga kakor barjara položena na čedno balustrado nizke terase dolga vrata žarečih rdečih pelargonij. Poglejte si torej ti dve hiši in čestitajte lastnikom tudi vi!

A. G.

Nemogoče.

— Gospod ravnatelj, vloga stare čarovnice bo igrala najbolje vaša soproga.

— To je izključeno.

— Zakaj pa?

— Ker ni na svetu junaka, ki bi imel toliko poguma, da bi moji ženi izročil to vlogo.

Židano voljo prodajajo

Na veseljem prostoru velesajma je dobro poskrbljeno za zabavo in razvedrilo

Ljubljana, 5. septembra.

Na velesajmu, seveda, najraje zvečer, dopoldne še je vse nekam omotično, po polodne pa »trgovina« z židano voljo oživi, zvečer pa popolnoma razži. Na veseljem prostoru, v tistem drevedu neestih sladkosti, kjer rasto drevesa spozna nja dobrega in hudega, skozi velesajm in še naprej — Tivoli, Lattermanov dreved. Nočem pa kaliti ljudem preljubege veselja, zato o tem obzirno molk.

Ko pada na zemljo mrak, prihaja z njim občinstvo, med kostanji pa se razbohoti trgovina z redkimi patentni, novostmi, ki so potrebne za vse, a jih nikdo ne potrebuje, trgovski potniki, zastopniki itd., pa vežbajo svoja grla in jezičke, da je joi; dresirani so do skrajnosti. N. pr. nek do prikazuje zanimivo igralko, kartonska boksarka, ki na njegovo povelje pleseta, se boksata ter kažeta prave vragolije. Ljudje se čudijo in si belijo glave, kako je to mogoče. Ampak na velesajmu je vse mogoče, kdor ima količjak oč, lahko vidi, kako med tem prečudnim čudežem par korakov od boksarjev drhti neki ženski kljickja. Res, žensko krilo je vsemogočno, celo karton zna oživet, od kljickje po nevidni struji prihaja življenje v mrzel papir. — In so še podobni čudeži. Kartici v kuverti se zapove: »Ali, ali — hople« pa poleti iz kuverte kvišku »sama od sebe«.

Kako je to mogoče, vam prav rad pove uslužen kupec, če kupite od njega »čarobne« karte. Zdaj so pač takšni časi, da so naprodaj vsi čudeži. In še je mnogo »praktičnih« novosti, ki odtetajo podobne čudeže, ko jih spretni jeziki povzdignejo v sfero nedosežnosti. So izumitelji ne samo praktičnih novosti, temveč tudi praktične reklame, ki več nese kot vse drugo. Ako bi bili tisti zgodovinski izumitelji tako brihtni, ki so pretrpeli toliko zaradi ljudske zabotosti, kot so nekateri današnji izumitelji, ki žive prav dobro na račun človeških primod, bi bila morda celo zgodovina drugačna. Neka trdva nudi možakarjem imenitno pripravo za likanje hlače, katero si naj vsak sam ogleda, če se zani-ma, prodajalec mu bo pa svoje blago tudi dovolj sam pripravil, kar zna sam najbolje. Če ta ali oni gospod ne verjame, kako izborna zlika moj patent hlače, naj jih izvoli sleči, pa mu takoj pokažem. — Ltd. Potem pa: Ako pa kateri gospod nima toliko denarja, da bi kupil moj patent, naj menja 1000 Din pri meni ali v »Kreditni banki, ali pa mu jaz posodim toliko! — Nato razpisava bahavo svoj denar po »pultu«, da se marsikomu pocede sline.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 5. septembra.

Ivanu Genusiju, pleskarskemu mojstru, stanujočemu v Hradskega vasi št. 64, je bilo iz veže Kreditne banke ukradenoko, vredno 1500 Din.

Industrijalec Ivan Klopčič iz Pariza je šofiral svoj avtomobil čez Marijin trg proti Zvezdi. Nasproti se mu je pripeljala na kolesu 18letna šivilja Tončka Virantova, stanujoča v Česnici, občina Dobrunje, in se zaletela v avtomobil, ki jo je podrl na tla. Virantova je zadobila po rokah in po obrazu lahke telesne poškodbe. Ker sta Klopčič in Virantova vozila pravilno po desni strani, je nezgodo pripisati zgolj slučaju.

Izpred trgovine Ciber na Resljevji cesti je bilo ukradeno Milanu Grgiču kolo »Touriste«, vredno 12000 Din.

V Kolodvorski ulici št. 6 je bila ukradena mesarju Kosenini težka konjska oprema, vredna 2000 Din.

V Strazišču, obč. Prevalje, je bila ukradena iz odprtega hleva posestnika Josipa Prevornika krava, vredna 3000 Din.

V Sladkem vrhu pri Žg. Cmurku je bil ukraden v tovarni za lepenco in papir telefonski aparat in platnena plaheta, oboje vredno 1300 Din.

Gasilski praznik

Kakor znano, se bo vršil v nedeljo 7. t. m. ob priliki blagoslovitve novega gasilskega doma na Barju zlet Ljubljanske gasil-ske župe. Blagoslovitev društvenega doma, ki jo opravi g. župnik Franc Finžgar ob kumovanju soproge Ljubljanske župana Olge dr. Pucove in posestnika in mesarja Jakoba Jesiha, se bo izvršila najposlednejše. Na predvečer bo ob 8 uri zvečer bakljada po mestu, ter poklonitev kumici in kumu. V nedeljo bo blagoslovitev popolne dom na Barju. Po blagoslovitvi se bodo vršile velike vaje telovadcev Ljubljanske gas. župe s sekiricami. Najznačilnejša pa bo mukra vaja na goreč objekt, pri kateri nastopi samo barjanski naraščaj. Na ta način se hoče samo pokazati, da je gasilstvo v sedanjem času silno prožno in delavno. Gasilstvo se dobro zaveda, da je treba dobre delavce in voditelje že v zgodnji mladosti si vzgojiti. Ravno gasilno društvo na Barju nam s tem, da ima že izurjeni naraščaj po številu 21 fantov, dokazuje, da se ono v polni meri zaveda dolžnosti in ciljev, ki se jih zahteva od pravih in zavednih gasilcev. Gasilce treba v prvi vrsti si privzgojiti in nato šele izučiti. Barjani so to nujnost uvideli, dobro se zavedajo, da je ravno mladina po svojih najmlajših in najbolj nedolžnih letih najbolj dostopna za res lepo idealno stvar.

Po javnem nastopu se pa vrši veselica s srečolovom in mnogovrstnim sporedom poleg novega društvenega doma v prostori-g. Ivana Vrbince, načelnika Barjanskega gas. društva. Občinstvo naprošamo, da v čim večjem številu obišče prireditev, ter s tem pomaga društvu kriti ogromne stroške, ki jih je imela s postavitvijo novega doma.

Pripominjamo, da bodo cel popoldan na razpolago avtobusi, ki bodo vozili direktno do novega gasilskega doma na Barju, oziroma do veseljenega prostora, tako, da bo vsakomur dana prilika posetiti omenjeno prireditev.

Narodna čitalnica v šiški

Odbor Narodne čitalnice v Sp. Šiški je v svoji zadnji seji sklenil, da Čitalnica letos ne bo priredila svoje običajne letne veselice, ker se način veseljenja, kakor se razvija v poznih nočnih urah, ne sklada z namenom kulturnega društva; drugič pa, imajo od društvenih veselice danes glavni dobiček tuje blaginje, društvo samo pa največkrat le izgubo. Ker se Čitalnica s članarino samo ne more vzdrževati, od oblastev pa, ki imajo nalogo podpirati kulturna društva, ne dobiva nobene podpore, kakor je to bilo v prejšnjih letih, zato je čitalnični odbor sklenil, da se uvede podporna nabiralna akcija med šišenskim prebivalstvom samim.

Narodna Čitalnica je najstarejša kulturno društvo v Šiški, ki je v svoji preteklosti zelo veliko pripomogla k narodni probuji Slovencev in je neustrašeno delovala v pravcu sedaj doseženega zjedinenja Jugoslovenov. V novejšem času skuša Čitalnica v Šiški udestovovati svoj kulturni program z javno knjižnico, ki šteje že prav lepo število knjig, ki pa še ni tako popolna, kakor to zahtevajo krajevne razmere. Lansko leto je poklicala Čitalnica v življenje nov pevski zbor, v katerem so zbrani nje idealni in za petje vneti mladenci, katerih mnogi se bodo razvili v prav dobre kulturne delavce, ki jih med mladino danes tako težko najdemo. Vse to kaže, da je ostala Čitalnica zvesta svojim starih tradicijam.

Zato upamo, da bo vsak Šiščan, pri katerem se bo v prihodnjih dneh oglašila Čitalnica nabiralec ali nabiralica, položil dobre volje svoje prispevke na nabiralno polo. Saj je Čitalnica mati vseh šišenskih društev, saj je njena knjižnica skupna last vseh Šiščanov in saj je njen pevski zbor — zbor njihovih lastnih sinov — pevec.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Petek, 5. septembra, katoličani: Lavrencij, pravoslavni: 23. avgusta, Lup i Iren.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Nesmrtni potepuh.

Kino Ideal: Sužuki.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta 6, Ba-

karčič, Sv. Jakoba trg 7.

Sadnemu drevju nevaren lubadar

Na šumarski razstavi je zanimiva zbirka gozdu koristnih in gozdu škodljivih žuželk. Škodljivci listavcev so razstavljeni v dveh, škodljivci iglavcev pa v eni skatli. Šumam koristne žuželke so zbrane v posebni skatli. Poleg tega je razstavljena biologija hrastovega prelca in lubadarja, ki je letos razburjal naše sadje: rejce: Xyleborus dispar. O njem smo sicer že obširno pisali, vendar smo se pa obrnili še na entomologa, ki je razstavil te žuželke, notarja Hafnerja, ki nam je po dal o tem lubadarju sledeče zanimive podatke.

Ta lubadar je že davno znan škodljivec. Naveden je že v knjigi: »Die Forstinsekten«, ki je izšla leta 1839 v Berlinu, pod imenom Bostrichus dispar. Krstil ga je že pred 100 leti Hellwig za dispar, kar znači neenak. Znano je bilo torej že Hellwigu, da sta sames in samica neenaka. Pozneje so nekateri površni naravoslovci smatrali samca in samico za dve posebni vrsti. V navedeni knjigi iz l. 1839 beremo, da živi ta lubadar navadno v bukovih in brezovih, redkeje v hrastovih deblh, da ga je pa našel Schmidberger tudi v jablanah, kjer ga je izdal iz rogov tekoči drevesni sok. Beremo, da je na vr-tu Schmidbergerja napadel ta lubadar 42 jablan in da se je od teh jablan posušilo 22. Posebnost tega lubadarja je, da ne dela svojih rogov pod lubljem napadenih dreves, marveč v lesu samem in to najraje v lesnih obročkih zadnjih dveh let, ker je ta les najbolj sočen. Glavni rovi tega škodljivca je navadno vodoraven. Od istega se odcepijo navzdol in navzgor kratki postranski rovi.

Iz lastnega opazovanja navajam, da sem našel tega hrošča v ljubljanski okoli-ci v bukvah in starejših jablanah, nikdar pa ne v drevesnicah na mladem drevju in nikdar na vejah, ki so tanjše od 2 cm. Dreves ta lubadar nikdar ne napada tik od tleh, marveč redno v gotovi višini. Pari se hrošč zunaj rogov. Rovi tega lubadarja se razlikujejo od rogov drugih lubadarjev, ker so napolnjeni z neko belkasto tvarino, ki je naravoslovcem že belila glave. Najbrže je ta tvarina pokopeli drevesni sok pomešan z lesnimi drobci in najbrže služi ta tvarina ličinkam za hrano. Vsekako je prvotna in glavna hrana tega škodljivca bukev, kar znači že njegovo prvotno nemško ime: Ungleichler Buchenholzkäfer. Jablane napada le izjemoma in morda le slučajno. Mogoče je pa seveda tudi to, da je ta škodljivec tekom let spremenil svoj jedilni list, kar je storilo že mnogo žuželk in poleg človeka tudi mnogo drugih živali.

V Gornjo Radgono!

Kdor se namerava v nedeljo, dne 7. t. m. udeležiti izleta na sokolsko slavnost v G. Radgono, naj s svojo prijavo ne odlašaja na nedeljo, ko ni več mogoče dobiti nobenega avta. Vožnja v osebнем avtu je 45 Din za osebo tja in nazaj, v tovornem pa 35 Din, kar je za polovico manj, nego v avtu, ki vozi redno vsak dan iz Maribora v G. Radgono in nazaj. Predplačnikom bodo sedeži zagotovljeni. Stojšča bodo izključena, ker zastirajo razgled. Prijave se sprejemajo v pisarni Nar. Odbrane v Nar. domu vsak dan od 18. do 20. ure. Odhod iz Maribora izpred Nar. doma točno ob 12. Prihod v Radgono okrog 14. ure. Odhod iz Radgone ob 20. uri oziroma po volji izletnikov tudi pozneje brez odplačila.

Lepe Slov. gorice, bogato obložene s sadjem in grozdom so s svojimi čednimi vasi in hišami videti kot zemeljski raj. Krasen razgled iz Bolfove višine — vstric Kapele — nad kopališčem in Slatino Radenci nad celim sinjim Prekmurjem bo božal naše radovedne oči ter bo izginjal v sinji daljavi.

Mesto Radgona in vasi: Poterna, Žetinci, Dedonci, Zenkovi in Slovenska Gorca! Vi bolečine našega trpečega jugoslovenskega srca, vrnite se k nam, v Jugoslavijo, naj zavladava nji brezmejna radost! Radgonski slovenski mučeniki! Hitimo v vašo bližino, v Gornjo Radgono, da se poklonimo v duhu vašim manom! Vi ste bili v svetovni vojni med vojaštvom junaki glasilci bližajoče se Jugoslavije! Slava vam!

Iz gledališke pisarne

»Hasanaginica« v ljubljanski operi. V soboto, dne 6. t. m. se poje šafranek. Kavičeva opera Hasanaginica, ki je bila v lanskem sezoni tako toplotno sprejeta s strani kritike in občinstva. Izredno močna drama je dobila v šafraneku odličnega komponista, ki je srečno združil besedilo z glasbo. V »Hasanaginici« so zaposlene naše najboljše moči, naslovno vlogo poje gospa Thiery, Hasanaga g. Krizaj, Kadija, g. Vičar, Pintorevičbega g. Grba. Dalje sodelujejo v drugih vlogah: ga. Ribičeva, gđcin. Španova in Rašmakova ter gg. Janko, Perko, in drugi. Opero dirigira ravnatelj Polič. Ta predstava je slavnostna v proslavo rojstnega dne Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Začetek točno ob 20. uri.

Ljubljanska drama vpripori v soboto, dne 6. t. m. zvečer ob 20. uri izvirno Lipahovo komedijo »Glavni dobitke« v isti zasedbi, kakor se je komedija igrala proti koncu lanske sezone. I

Emil Jannings

najboljši igralec sveta
kot profesor Rath
v svojem najnovejšem zvočnem velefilmu:

SINJI ANGEL

PRIDE! Najdovršenejšo filmsko delo! — Mojstrska režija in igra!
ELITNI KINO MATICA.

Dnevne vesti

— Iz državne službe. Premeščeni so: suplent srednje tehnične šole v Ljubljani Janez Ježerski na državno tekstilno šolo v Leskovcu, začasni predmetni učitelj državne puškarske šole v Kranju Fran Novak na državno puškarsko šolo v Učici, strokovni učitelj državne puškarske šole v Kranju Rudolf Ušnik na državno strokovno obrtno šolo srednje tehnične šole v Ljubljani, strokovni učitelj in vršilec dolžnosti upravnika državne puškarske šole v Kranju Jakob Ravnik na državno puškarsko šolo v Učici in strokovni učitelj državne puškarske šole v Kranju Anton Čoš na državno puškarsko šolo v Učici; za računsko pripravnika v odsekih za državno računovodstvo pri finančnih direkcijah sta imenovana v Ljubljani Emil Lazar, v Sarajevu pa Josip Grolhar.

— Hrvatski planinci na Triglavu. Hrvatsko planinsko društvo »Sljeme« priredi med prazniki za svoje člane skupni izlet na Triglav. Udeleženci se odpeljejo jutri ob 11.5 iz Zagreba do Mojstrane, od koder krenejo čez Prago na Kredarico in na vrh Triglava, vrnejo se pa v Mojstrano čez Kot.

— Za povzdigo našega turizma. V naši državi se mudi te dni ravnatelj francoske drž. Hipotekarne banke za pospeševanje hotelstva Henry Corard. Na povabilo »Putnika« je prišel k nam, da prouči naše turistično-prometno in hotelirsko vprašanje in da pove našim merodajnim krogom, kaj bi bilo treba storiti, da se tujski promet v naši državi dvigne na ono stopnjo, na kateri bi moral biti glede na naravne lepote naše zemlje.

— Priprave za splošno ljudsko štetje. V državni statistiki se vrše priprave za splošno ljudsko štetje v naši državi po stanju z dne 31. decembra t. l. Formulirali so že pripravljene. Na zahtevo občinskih uprav večjih mest je državna statistika naročila formulirje v dotičnih mestih. V formulirjih bodo rubrike tudi za one podatke, ki ne zanimajo direktno države, pač pa dotične občinske uprave. Tako odpade potreba ljudskega štetja po večjih mestih.

— Poslopje tehnične fakultete v Beogradu. Ministrstvo javnih del je razpisalo pismeno licitacijo za zaključna dela na novem poslopiju tehnične fakultete v Beogradu. Licitacija se bo vršila 15. t. m. Stroški so preračunani na 7.830.338,50 t. Din.

— Zborovanje veterinarjev. JUV, sekcija dravske banovine, v katerem so vključeni živalozdravniki na teritoriju dravske banovine, priredi strokovno zborovanje v nedeljo 7. t. m. ob 9. uri dopoldne v prostorih državnega veterinarskega bakteriološkega zavoda v Ljubljani, Lipičeva ul. 2.

— Redna glavna skupščina Jugoslovenskega šumarskega združenja bo v dneh 6. do 9. t. m. v Ljubljani. V soboto 6. t. m. ob 10. urah odpravo sejo in redni občni zbor v dvorani Delavske zbornice (ne v dvorani magistratne posvetovalnice) in ob 16. istotom na glavna uprava svojo sejo. V nedeljo 7. t. m. ob 10. uri v dvorani Kazine svečana otvoritev glavne skupščine in predavanje g. inž. Lupše o gozdnih lovih v Siamu. V ponedeljek si bodo zborovalci ogledali šumarsko-lovske razstave in v torek 9. t. m. bo izlet skozi gozde Kamniške korporacije v Kamniško Bistrico. Sumarjem, predstavnikom zelene stroke iz naše prostrane države, ki bodo te dni obiskali belo Ljubljano, kličemo iskreno »Dobro nam došli!«

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, v splošnem pa lepo vreme. Včeraj je bilo jasno samo v Skopliju, drugod pa deloma oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 30, v Skopliju 29, v Sarajevu 26, v Beogradu 24, v Zagrebu 23, v Ljubljani 22,4, v Mariboru 21,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 767,1, temperatura je znašala 15,8°.

Iz Ljubljane

—lj Sprejemi pri banu v torek odpadajo. Ker bo g. ban dravske banovine inž. Dušan Serneč prisostvoval vsem slovesnostim o priliki svečane predaje novih zastav jugoslovenskim polkom dne 6. t. m., odpadejo tudi v torek 9. t. m. občinski sprejemi pri njem.

—lj Nova zastava 40. pešpolka Triglavskega pripe v Ljubljano v torek ob 10.06. Pred kolodvorom se bo vršil svečan sprejem ob navzočnosti vse ljubljanske garnizije. Opozorjamo občinstvo, da izkazujejo vsi narodi svojim vojaškim zastavam čast s tem, da se civilno prebivalstvo odkrije, ko jih nese mimo.

—lj Izobesite zastave! Mestna občina ljubljanska razobesi jutri, dne 6. septembra t. l. na vseh mestnih poslopijih zastave v proslavo rojstnega dne prestolonaslednika Petra. V nedeljo in ponedeljek 7. in 8. t. m. bodo prejemali naši polki nove jugoslovenske zastave, v torek 9. t. m. pa bomo pozdravili dopolne ob 10. uri novo zastavo 40. pešpolka ob prihodu v Ljubljano. Mestna občina ljubljanska bo vse te slavnostne dni, to je od sobote do vključno toka, pustila vihrati zastave na mestnih hišah in v ljudno vabi ljubljansko meščanstvo, da na enak način praznuje slovesne dogodke.

—lj Kanalizacijska dela. Delavci kopljejo globok jarek v Pohlinovali ulici, da polože vanj betonske cevi za podzemniški kanal. Ko bo to delo končano, prično kanalizirati sosedno Val. Vodnikovo ulico. V ta namen so že pripravili cevi ob cestišču. V Ljubljanski ulici, ki tudi sega v

ulico Ob zeleni jami, so dovršili kanalizacijo ravno te dni. Z napravo kanalizacije v Tovarniški, Prešernovi, Pohlinovali, Val. Vodnikovi in Ljubljanski ulici bodo vse ondome hiše veliko pridobile v zdravstvenem oziru.

—lj V ponedeljek za urade ni praznik. Kr. banska uprava v Ljubljani razglasa, da po § 3. odst. 2 zakona o praznikih ponedeljek 8. septembra za državne uslužbenke katoliške vere ni priznan kot praznik ter se vrši ta dan služba. Isto velja tudi za uslužbenke banovine in banovinskih zavodov ter ustanov.

—lj Z naših cest in ulic. Čestni valjar ravna in gladi dan na dan cestišča po novih in starih ulicah. Včeraj je stopil v akcijo v Grablovičevi ulici. Ko opravi tukaj svoje delo, bo odpeljal v Korytkovo ulico. Delavci že nasipajo gramoz in urejajo naravno hodnika. Na križišču Grablovičeve in Korytkove ulice pa delajo globok požiralnik.

—lj Manjša zidarska dela in adaptacije. Tovarna za galvanске elemente »Zmaj« ob Šmartinski cesti si gradi prizidek na severni strani svojega poslopija. Enonadstropna hiša št. 1 na Vidovdanski cesti je dobila novega gospodarja v osebi P. Krečiča, ki bo poslopje vsestransko preuredil in obnovil. Prezidavo in adaptacijo sob in trgovinskih lokalov izvršuje stavbenik Matko Curk. Hiša stoji na zelo prometni cesti in zato je bila obnova njene stare, zamazane zunanosti tem bolj potrebna.

—lj Obnova hiše. Na Sv. Petra cesti je dobila novo čedno zunanost visokoprstična Kuncičeva hiša št. 45.

—lj Gradnja železobetonskega mostu čez Mali graben. Lepe sedanje dni hočejo stavbeniki kar se da izkoristiti. Tako tudi M. Curk, ki je prevzel stavbino mostu na koncu Opekarske ceste. Zda j zabijajo pilote in sicer neprestano noč in dan, da bodo čim prej začeli zidati s cementom in železom ter izgotovili vse delo v dogovorjenem času. Odkar zabijajo pilote, je tam čez dan vedno dosti radovednežev, saj kaj takega se ne vidi vsak dan.

—lj Z izkopom za zgradbo Doma grafičkov so že pričeli pred tednom. Pod humusom je dober gramoz, ki ga bodo pri gradnji uporabili. Granjo vodi ljubljanska gradbena družba.

—lj Na današnjem ribjem trgu je bila kupčija precej dobra. Ljubljancem ribe dišijo, vendar pa trg ni bil preveč dobro založen. Sardelice so prodajali po 16 Din, ščke po 36 Din, jegulje 40, kline po 20 Din kg, trnovski žabji kraki so bili danes obilni, žabe so se zadnje čase zredile, prodajali so jih komad po 1,50 Din. Bilo je tudi nekaj rakov od 4 do 6 Din komad.

—lj Sokol I. obvešča vse one, ki so prijavili svoj vstop v društvo, da se bo o sprejemu sklepalo v seji, ki se vrši takoj po vrnitvi bratov članov uprave iz dopusta, nakar bodo o uspehu takoj obveščeni. Bratsko članstvo pa opozarja, da poravnava zaostalo članarino bodisi osebno v pisarni, po inkasantu, ki bo te dni pričel s pobiranjem članarine ali potom čekovnega urada št. 11.253. Dalje vabi bratsko članstvo, da po možnosti poseti društvene nastope v Višnji gori, Št. Vidu nad Ljubljano, Borovnici in Žireh. Zdravo! — Uprava.

Ako kupuješ

kuhinjsko posodo, oglej si bogato zalogo iste — v različni prvovrstni kvaliteti in najnižjih cenah — pri trvdri z železino

STANKO FLORJANČIČ,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 35

—lj Vadiateljski zbor Sokola I. v Ljubljani opozarja starše, da se prične telovadba moške in ženske dece zopet redno od 8. t. m. naprej in sicer: moška deca v ponedeljek in petek od 18. do 19. ure, ženska deca v torek in četrtek od 17.30 do 18.30. Vpisovanje novovstopivše dece se vrši vedno četr ure pred pričetkom telovadbe pri vodniku oddelka v telovadnici.

—lj Državna strelska tekma. SLD priredi 6., 7. in 8. t. m. na vojaškem strelišču prvo državno strelsko tekmo. V soboto dopoldne in popoldne bo vojaško streljanje, v nedeljo ob 9. svečana otvoritev tekme, razglas izida vojaških tekem in razdelitev nagrad zmagovalcem, potem pa lovske streljanje, streljanje Društva ostrostrelcev in Oblastne streljaške družine. V ponedeljek bo lovske streljanje na golobe in zajce ter malokalibrsko streljanje. Vojaško streljanje bo od 9. do 12. in od 3. do 6., civilno pa v nedeljo od 9. do 12. in od 2. do 6., v ponedeljek pa od 9. do 12. in od 2. do 6.

—lj Koncert »Ljubljane«. Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« priredi jutri ob 20. v stolni cerkvi sv. Nikolaja zanimiv koncert z bogatim sporedom. Vstopnice se dbe v predprodaji v umionski trafiki, jutri, eno uro pred pričetkom pa pri obeh vhodih v cerkev.

—lj Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani, v času od 16. do 31. avgusta: rjava aktovka, ročna torbica, v njej 160 Din in listek zastavnice; verižica z obeskom solskega znaka; zlata gladka zapestnica; zlat svinčnik z napisom »Rebek Marius«; delavska knjižica, glaseča se na ime Škof in Ivan; pisica foxterier - pasme, ima čez levo oko črno - rjavo liso in nosi pasjo znamko občine Št. Peter št. 143; listnica z 80 Din;

zlata okrogla zapestnica; 170 Din; ženska zlata zapestna ura ameriškega sistema; listnica, v njej 3000 Din in 6 listkov od Tomažiča; rezervno avto - kolo; ženska srebrna ura z verižico, na kateri je obesek s podobo psička; zlata očala z rožnim okvirjem; zastavni listek o zastavljenih moški obleki; ročna torbica z 10 Din in raznimi malenkostmi; zlat uhan z obeskom 8 krake zvezde; denarnica, v njej 40 Din, 42 potrdil in listki občine Vič; denarnica, v njej 80 Din in akademski legitimacija, glaseča se na ime Zdošek Jožef; listnica, v njej 120 Din in razni računi; ročna torbica, v njej okoli 8 Din, 2 robca, pismo in legitimacija menze, glaseča se na ime Milek Rudolf; žepna Omega - ura; denarnica, v njej 270 Din in srebrna ovratna verižica; zavoj, v njem carinske deklaracije.

—lj Seznam najdenih predmetov, prijavljenih Upravi policije v Ljubljani v času od dne 16. do dne 31. avgusta 1930: moški dežnik; avto-kolo; otroška boa; ženska površna jopca; otroška torbica; listnica z 20 Din; srebrna ženska ura na črnem traku; zavitek, v njem volnena majica, volnena kapica, 2 para nogavic, 2 para hlačk in ponošen otroški suknjič; zlata verižica z obeskom, na katerem je monogram »C. L.«; brovning-pistola št. 17.542; delavska knjižica na ime Novak Jože; 1 športna srebrna verižica z obeskom, na katerem je podoba Prešerna; listnica, v njej 30 Din in več listkov mestne trošarine; črna ženska boa; torbica, v njej zlat lorgnon, 3 pare rokavic, robec, 2 ključa in razne malenkosti; nemška vadbica za srednje šole; torbica, v njej 2 Din, par ženskih rokavic in malenkosti in zlata damska zapestna

Gledališki abonma za sezono 1930-31

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje za sezono 1930/31 gledališki abonma. Denarne ugodnosti abonmaja so splošno priznane in omogočajo marsikateremu ljubitelju Narodnega gledališča poset predstav.

A. Repertoar Narodnega gledališča.
Dramski repertoar bodoče sezone, ki se odpre v sredo, 1. oktobra s Shakespearjevo komedijo »Sen kresne noči«, sloni predvsem na nekaterih delih svetovne literaturo, ki po veliki večini še niso bila vpriporjena na našem odru in obsegajo starejšo, kakor tudi povojno dramsko literaturo. Poleg Shakespearjeve komedije se pripravljajo za začetek sezone: Schiller: »Razbojnik«, Leonid Andrejev: »Mladost«, ter drami dveh slovenskih avtorjev: Leskovec: »Kraljična Haris« in Šnuderl: »Pravilica o rajski ptici«. V nadaljnjem bo drama črpal svoj repertoar iz naslednjih del: jugoslovenski avtorji: Zupančič: »Veronika Deseniška«, Pregelj: »Ljubljanski študentec«, Grum: »Dogodek v mestu Gogic«, Krleža: »Glembajev«, Begović: »Ameriška jahta«, Nušić: »Gospa ministrica«, ruski: Gribojedov: »Gorj od uma«, Dostojevski: »Bratje Karamazovi«, Čehov: »Tri sestre«, Tolstoj A.: »Serija A 00000 14«, češki: Hiebert: »Irena«, Scheinplufgova: »Ubiti, Bohuslav: »Stanovanje za lepe dame«, poljski: Nalkovska: »Dom ženak«, bolgarski: Hostov: »Goljemanov«, jevrejski: Šalom Asch: »Bog osvete«, francoski: Balzac: »Mercadet«, Armont & Gerbardon: »Ljubavna pustolovščina«, angleški: Galsworthy: »Beg«, nemški: Zuckmayer: »Cirkus Knies«, Hoffmannsthal: »Jedermann«, Schnitzler: »Zeleni kakaduji«, Nestroy: »Kampl«. Svoja dela so objavili tudi razni slovenski pisatelji in se bodo vpriporila v tej sezoni, ako bodo sprejeta v repertoar.

Posebnih sprememb v dramskem ansamblu ni bilo. Drami je ostal skoro neokrnjen

Loža v parterju št. 1-6	8 obokrov po 400.— Din
> I. redu > 1-5	> 500.—
> I. redu > 6-9	> 588.—
> II. redu > 1-4	> 250.—
> II. redu > 5-6	> 288.—
Partnerski sedeži: I. vrste	> 130.—
II.—III.	> 115.—
IV.—V.	> 110.—
VII.—IX.	> 105.—
X.—XI.	> 95.—
Balkonski sedeži: I. vrste	> 106.—
II.	> 75.—
III.	> 62.—
Galerijski sedeži: I. vrste	> 50.—
II.—III. vrste	> 40.—
IV.—V.	> 30.—

Uprava izrecno izjavlja, da razen abonmajev ne bo nobeni uradniški skupini dovolila kakih posebnih popustov od dnevnih cen, zato vabi vse p. n. uradnike, da se poslužijo razpisa abonmaja, ki je izredno ugoden.

Abonmaji se bodo sprejemali v veži dramskega gledališča od toka, 9. septembra dalje. Lanskim abonentom so rezervirani njihovi sedeži od toka do najkasneje četrtega 11. t. m. Novi abonent si sprejemajo

Sport

— Službeno iz zborna saveznih sodnikov ILAS. Za internacionalni meeting ASK Primorja se določa sledeča jurija: vrhovni sod: s. sod. gg. Gregorič, Windisch, Sancin I. in II., Slamič L. — starter za teke: g. Sancin D. — starter za skoke in mete: g. Sancin S. — časomerilci: gg. Windisch, Slamič, Gregorič, Brumat, Gorjanc, geom. Černe, geom. Kalin. — sodniki na cilju isti — sodniki za skoke in mete: gg. Windisch, Slamič, Gregorič, geom. Černe — zapisničarji: gg. Luin, Saksida, Cek — oglašivač: g. Čamerik — funkcioneri za ostala mesta: gg. Vončina, Gostiša, Leonardis, Volčič, Franko, Vidic. — Imenovani gospodje so naprošeni, da sigurno sodelujejo. Sestanek sodnega zbora v soboto ob 15., v nedeljo ob 14. uri. — Tajnik.

— Koturški savez kraljevine Jugoslavije. Triglavski podbor v Ljubljani nujno opozarja vse včlanjene klube na razpisano državno prvenstvo dirko za leto 1930, katere se vrši v nedeljo dne 14. t. m. v Krški vasi pri Brežicah. Klubi morajo

ura z zlato zapestnico. — V železniških vozovih so se našli ti-le predmeti: 19 dežnikov, 5 palic, 3 klobuki, 3 damski površniki, moški površnik, 3 dežni plašči, damski klobuk, košarica s šerpo, rjav pleten plet, ročna torbica z robcem, blazina, par damskih rokavic, daljnogled, listnica z legitimacijo, damska pletena jopica, 12 zavitkov semen, 2 kolešni sesaljški, samokres, pripovedna knjiga, aktovka s knjigo, 3 čepice, foto-aparat, srajce in ovratniki, 1,50 kg sladkorja, par copat, zavitek z bankovcem za 10 Din, par belih platnenih čevljev, cekar, denarnica z 42,50 Din, denarnica z 610 Din in raznimi dokumenti, električna žepna svetiljka, termo-steklenica, alpaka-etuji za očala, suknjič, bela strgana srajca, košarica z vrčkom, uhan, srajca, 2 robca, par nogavic, zavitek manufakturnega blaga, kovček z raznimi predmeti, otroška škropiljka, siv suknjič, 2 učni knjigi, srajca in spodnje hlače, aktovka s steklenicami, zavoj suhega sadja, ročna torbica, damska ročna torbica, sodček in plombirana aktovka.

ves dramski ansambel, katerega resno umetniško stremeljenje je splošno priznano. Ponovno je postal član Josip Gradiš-Daneš. Opera si je izbrala za novo sezono: iz jugoslovenske literature: P. Konjović: »Kotana«, Dr. B. Širola: »Neobitni svatovi«, M. Bravničar: »Pohujšanje v dolini šentflorjanske«, L. Šafarek-Kavič: »Hasanaginica«, iz ostale slovenske literature: A. Borodin: »Knez Igor«, N. Rimskij-Korsakov: »Snežulčica«, J. Weinberger: »Švanda dudak«, iz nemške: R. Strauss: »Kavalir z rož«, Fr. Schreker: »Daljni zvok«, K. Weill: »Car se fotografira«, R. Wagner: »Lohengrin« in »Valquirja«, A. Lortzing: »Car in tesar«, iz francoske: G. Charpentier: »Lulizac«, M. Delannoy: »Damski tekač«, iz italijanske: G. Verdi: »Moč usode«, G. Puccini: »Turandot«. Poleg teh del se bodo vpriporjale repize najzanimivejših in najboljših del, ki so bila na repertoarju poslednjih sezon in ki tvorijo stalni repertoar vseh pomembnejših odrov.

Naši operi je poveljni ostal ohranjen ves odlični lanski operni ansambel. Kot stalna gosta bosta nastopala tenorist Marij Simenc in basist Josip Križaj. Zbor in orkester pa sta deloma povečana.

Opereta. Na novo se bodo naštudirala dela: I. Tijardović: »Mala Floramja«, K. Milčicker: »Dijak prosjak«, J. Strauss: »Vesela vojna«, E. Audran: »Maskota«, R. Benatzky: »Trije mušketirji«.

Inscenacija je poverjena Vasiliju Uljanščevu, Vavlaču Skružnemu st. in drugim do maćim umetnikom.

Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih in sicer prvi obrok takoj pri vpisu, vsak nadaljni obrok pa mesečno vsaj do 14. dne vsakega meseca. Gledališka uprava dovoljuje vsem državnim in samoupravnim uradnikom tudi v letošnji sezoni poseben popust.

8 obokrov po 345.— Din	8 obokrov po 345.— Din
> 390.—	> 390.—
> 475.—	> 475.—
> 200.—	> 200.—
> 225.—	> 225.—
> 100.—	> 100.—
> 90.—	> 90.—
> 85.—	> 85.—
> 80.—	> 80.—
> 75.—	> 75.—
> 80.—	> 80.—
> 55.—	> 55.—
> 40.—	> 40.—
> 38.—	> 38.—
> 30.—	> 30.—
> 23.—	> 23.—

takoj in sicer od toka do četrtega na sedeže, ki v lanskim sezoni niso bili abonirani, od petka 12. t. m. do srede 17. t. m. pa sploh na sedeže, ki so v gledališču na razpolago. Priglas se bodo sprejemali dnevno od 10. do 12. in od 15. do 17.

Za letošnjo sezono je razpisanih pet abonmajev: A, B, C, D in E. Vsak abonent dobi tekem sezone 38 predstav in sicer 20 dramskih ter 18 opernih in operetnih.

prijaviti svoje vozače do 8. t. m. glavnemu tajništvu Saveza. Posebno se opozarjajo klubi na izvršeno verifikacijo posameznih članov, ker brez licence ne bo nikdo pripuščten k dirki. Točni razpis državno-prvenstvene dirke je bil od Saveza razposlan vsem klubom Jugoslavije, na kar se klubi triglavskega pododobra posebno opozarjajo.

— Koturški Savez kraljevine Jugoslavije. Predsedstvo pokrajinskega odbora dravske banovine razpisuje letošnjo dirko za prvenstvo dravske banovine na nedeljo dne 14. t. m. o priliki obdržavanja državnega prvenstva v Krški vasi. Razpis se je zajedno razposlal podoborom dravske banovine. — Predsedstvo.

— Sekcija ZNS. (Službeno.) Redna glavna skupščina sekcije ZNS se vrši danes ob 20. uri v kavarni Evropa.

Prepozno je prišel.

— Rad bi najel sobo s tekočo vodo. — Obžalujem, da vam ne morem postreči — streha je že poravnjena.

Internacionalni lahkoatletski miting ASK Primorje

V soboto ob 15.30 in v nedeljo ob 14.30 se bo vršil na igrišču ASK Primorje, Dunajska cesta, internacionalni miting, ki bo vedno največji miting v Jugoslaviji.

V naslednjem navajamo prijave (štev. v oklepajih pomenijo dosežene rezultate ali pa v treningu dosegljive).

100 Balogh (10.9) Szabo Ferenčak 11.6 Podabsky, Helebrandt, Haderer 11.4, Hirtl 11.6, Kryza 11.6, Mioković, Novaković, Skok, Jug. Perović I., Perović II., Kovac, Slamič, Raič.

200 Szabo (23), Ferenčak 24.4, Podabsky, Schreiber, Jamnicki, Haderer 23, Hirtl 23.5, Mioković, Perović I. in Perović II., Skok, Slamič.

400 Deutscher (51.2), Szabo 51.8, Ferenčak, Rittig 51.2, Schreiber, Jamnicki, Haderer 52, Hirtl 53, Sik, Zorga, Junger, Putinja, Korčec, Perović Jože.

800 Bledy (1.58.8), Heler, Jelič, Tučan 2.03, Rittig 2.01.9, Sussiti A. 2.04, Vrečko, Zorga, Blatnik, Junger, Putinja, Pugi.

1500 Bledy (4.07.6), Tučan 4.20, Leban 4.10, Sussiti 4.20, Kumar, Majhenič, Vrečko, Blatnik, Krevs, Zorga, Pugi.

5000 Podpečan, Koren 16.47.2, Leban 15.54, Sussiti H. 17, Šporn, Majhenič, Kumer, Krevs, Slapničar.

disk: Manojlovič, Kallay 34.93, Janausch 44.50, Gašpar Rus 35.37, Banko Stepišnik II, Slamič, Korčec, Jug.

krogla: Kallay L. 11.34, Janausch preko 14.6, Gašpar, Jeglič, Stepišnik, Spahič, Novaković, Slamič.

kolje: Kallay 48.57, Gašpar, Helebrandt, Strein 48.49, Russ K. 44.45, Kryza 48.49, Plavšić, Petkovšek.

kladivo: Gašpar, Slamič, Manojlovič, vis: Deutscher (175), Jakupič, Kallay 180, Rus A. 165, Egger 170—175, Medica, Jug Franci.

dalj: Balogh 7.45, Szabo 7.34, Jakupič, Jug. Helebrandt, Russ A. 6, Egger 6.20, Kryza 6, Outrata, Novaković, Korčec, Raič, Medica.

troskok: Jakupič, Jug. Outrata, Mioković, Korčec, Oražem.

palica: Feigl preko 3, Ferković, Strein 3.20, Russ 3.10, Orsossy, Plavšić, Tomšič.

Na 100 m se bo vršil hud boj med našim Skokom, Hadererom, Baloghom in zagrebškimi atleti, pri katerem tudi Beograščani ne bodo igrali podrejene vloge.

Na 200 m je približno ista slika. V teh točkah se obeta najhujši boj ter zmagovalce docela negotov.

V 400 m je velik favorit Deutscher, eden najmočnejših dunajskih atletov na 400 m, kateremu bodo hudi konkurenti jug. rek. Rittig, Haderer in Szabo.

Na 800 m, katere točka je na sporedu že v soboto, se spoprimejo jug. rek. Rittig, bivši rekorder Zorga in sedanjí avstrijski rekorder Pugi iz Gradca, Žuženberčan Blatnik, Dunajčan Heller, Zagrebčan Tučan. — To bo najzanimivejša točka. — Zmagovalce doseže sigurno pri nas še nedožen čas po 2 minute.

Disciplino 1500 m rešujeta med seboj Pugi, Bledy, Leban, ki četa po 4.08, nato pridejo Blatnik, Tučan, Majhenič.

Vsekakor bo ta točka tekmovanja zelo zanimiva in napeta.

Na 5000 m se spoprimejo Koren iz Zagreba ter dosedanjí prvak Avstrije Leban. Tukaj prideta do veljave tudi Slovenca Šporn in Majhenič. Koren bi sigurno skušal močnejšega Lebana nadvladati.

V disku in krogli bomo videli na startu g. Janausch WAF Dunaj, zmagovalca na Deutsche Kampfspele u Breslavi. Zmagal je v disku z metom nad 44.60 m. Prvič v Ljubljani nastopi atlet, ki zmagaue tako lepe internacionalne daljine. Tudi kroglo sigurno meče preko 14 m. Daljina katere nismo še videli.

V krogli starta tudi naš stari znanec Spahič. Dosegel je že večkrat prvo mesto met

Avgustus Muir:

Krog zločinov

Roman

Segel je v roko zdravniku, katerega so bili poklicali.

— Saj ga boste takoj operirali, kaj ne, doktor? — je vprašal na pragu. — Ali bi se pregrešil zoper profesionalno etiketo, če bi izrazil skromno željo, da pripravite svojemu pacientu nekaj težkih trenutkov?

Molly in George sta sedela v salonu na divanu. Njegova roka je objemala njena ramena, toda govorila sta malo. Zdelo se je, da hrepeni samo po njegovi navzočnosti in da nič drugega ne potrebuje. Slednjič je vstopil Eastwood in nasmehnil se je, ko ju je zagledal srečna in zadovoljna.

— Odlašal sem ta trenutek, dokler sem le mogel, — je dejal. — Toda zdaj je pa že čas, da gremo. Ali se moreta za hip ločiti in stopiti pred hišo, kjer je pripravljen avtomobil?

Konec

Naslednjega dne proti poldnevu je prispel George Bentley čez vrt k hiši dr. Draytona in dotaknil se je zvonca, kakor da prinaša žalostno vest.

Služkinja ga je odvedla v udobno sprejemnico in mu povedala, da dr. Drayton takoj pride, Frederik Bentley da pa še ni vstal. Gospodična Langtonova ga pa takoj sprejme.

Kmalu je prišla Molly.

— Kaj se je zgodilo? — je vzkliknila, čim je zagledala Georgov obraz. Tako potrti in žalostni še nikdar niste bili.

— Nič, — je odgovoril George kratko. Prišel sem vam čestitat, Molly. Nisem se dobro zavedal tega, toda ko sem se vrnil snoči domov, sem dolgo razmišljal in zdaj mi je vse jasno. Dogodki so se vrstili zadnje dni tako naglo, da mi nihče ne more zamisliti, da sem prežl tako važno stvar.

— Važno stvar? O čem pa govorite? Po mojem mnenju je bilo edino važno to, da ste našli svojega očeta in da je zdaj na varnem živ in zdrav.

— Na to nisem mislil, — je nadaljeval George. — Da sem našel v tolikih mesecih svojega očeta, je radosten dogodek, sreča, o kateri komaj verujem, da me je doletela. To, kar sem imel v mislih, se je pa nanašalo na vas, Molly. Hvaležno ga je pogledala.

— Lepo je od vas, da ste toliko storili zame. Tega vam ne bom nikoli pozabila.

— To ni nič, — je dejal George hitro. — Stori bil z veseljem še desetkrat več. Na to nisem mislil. Ta res važno zadeva je — no, kar vprašajte advokata Carberyja iz Elbridge.

— Davi je bil pri meni, — je dejala Molly. — Bil je zelo prijazen. Jutri odpotujem v Elbridge in ostanem pri njegovi družini kakih deset dni. Razkazal mi bo moje novo stanovanje. — Zasmejala se je radostno, toda njen smeh je

takoj utihnil, kajti Georgu se je še bolj zmračil obraz. — Kaj zavoljo — zavoljo mene niste srečni?

— Nasprotno, sem, zelo sem srečen, da ste bogati. Toda z mojega stališča — no, to je velika razlika.

Molly je stopila k njemu in mu podala roko.

— Postala sva dobra prijatelja — ali si morava res postati zopet tuja samo zato, ker je bil sir Thomas Abbot moj ded?

— In ker je vam sir Thomas Abbot zapustil pol milijona, — je pripomnil George. — Da! Morava! Zdaj pridejo v vašem življenju na vrsto drugi prijatelji. Mar ni to naravno? Poročite se z bogatim možem, s takim, ki vas bo vreden in ki ne bo živel na vaš račun.

Molly se je hudomušno nasmehnila. — Z dr. Draytonom davi niste govorili, kaj ne da ne?

George je odkimal z glavo.

— Če se ne motim, ima za vas važne novice, — je nadaljevala Molly. — Norčevali ste se iz mojega denarja — ah, zelo vladno norčevanje, recimo — toda če se ne motim, vam lahko vrnem milo za drago. Dr. Drayton je, kakor veste, član sindikata, ki odločuje o sublimacijskem procesu. Zato je tudi bil ves čas v intimnih stikih s profesorjem Caspianom. Kaj vam inspektor Eastwood tega ni povedal.

George jo je presenečeno gledal.

— Povedal mi je že, toda...

— Denar, katerega bi morala dobiti profesor Caspian in Marcus Sternhold, pripade zdaj pravim lastnikom, — je nadaljevala Molly. — Prav zdi se mi, da preidejo vse pravice v zvezi s patentom tega važnega odkritja na vašega očeta. To pa pomeni zanj in za vas ogromno bogastvo.

Stopila je tako blizu njega, da je videl njene zenice, v njih pa nekaj, kar mu je pognalo vso kri v glavo. Položil ji je roke na rame in Molly se ni branila.

Ko se je dr. Drayton čez pet minut ustavil na pragu, je debelo pogledal. Po prstih se je umaknil. Za njim je stal Frederik Bentley.

— Kaj pa je? — je vprašal Georgov oče.

Slavni specialista je položil prst na usta in tiho zaprl vrata.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Nov triumf letalstva

Lindbergh sam pravi, da je Costesov in Bellontov uspeh večji od njegovega

Francosko letalstvo slavi novo zmago. Dva pogumni letalca, Costes in Bellonte, sta srečno preletela ocean. V Ameriki so ju nestrno pričakovali. Vreme je bilo sicer slabo, vendar se je pa zbralo na letališču Cutissfield pri Newyorku

do 50.000 radovednih Američanov

Vsi varnostni ukrepi so bili zaman, kajti navdušeno občinstvo je drlo čez vse pregrade, da vidi ob blizu junaška letalca. Costes in Bellonte sta bila opetovano v nevarnosti, da ju množica pohodi in zmečka. Redarji so bili brez moči, paziti so morali v prvi vrsti nase, da jih množica ni pohodila.

Letalca sta se spustila gladko in brez najmanjšega defekta. Motor je ves čas brezhibno deloval. Letalca sta izstopila iz letala in prvi hip sta se komaj držala na nogah, ker sta

sedela nad 37 ur sključena

tako, da so jima noge otrpnile. Iz oči je odsevala obema neizrečena radost in navdušenje. Množica ju je dvignila na rame in ovacij ni bilo konca ne kraja. Fotografirali in kinoposneli so imeli zopet enkrat bogato žetev.

Prvi pogovor z letalcema je bil zelo težak. Okrog 500 novinarjev ju je obkolilo, pritisnilo na zid in prosilo, naj povesta v kratkem, kako sta letela čez ocean. Govorila sta v presledkih. Med poletom sta imela večkrat neugodno vreme, kateremu sta se pa ognila v ovinkih. Imela sta tudi nasprotni veter, ki ju je zadrževal. Drugih podrobnosti na letališču nista mogla povedati novinarjem. Razgovorila sta se šele v hotelu, kamor sta se zatekla pred navdušeno množico. V hotelu je Costes izjavil, da je zašlo letalo trikrat v močan vihar, enkrat celo

v zračni vrtnice

Prvič je zašlo v vihar nad irsko obalo, drugič že nad oceanom, tretjič pa nad novo Škotsko blizu ameriške obale. To ju je zadrževalo in moral sta menjati smer. Končno sta dosegla svoj cilj in trud je bil bogato poplačen. Zelo sta bila ponosna in srečna, da je prezident Hoover takoj po njunem prihodu brzojavno čestital prezidentu Doumergu-u.

Letalca sta bila nekaj ur po prihodu v Newyork skoraj gluha in zato je bilo zelo težko govoriti z njima. To je bila posledica brnenja motorja. Prvi hip nista razumela nobene besede in šele čez nekaj časa sta lahko odgovarjala na vprašanja. Ko sta spregovorila nekaj besed v mikrofoni, so ju posadili v avtomobil in odpeljali v hotel Ritz-Tower. Pa tudi tam je že čarila ogromna množica občinstva, ki je junaška letalca navdušeno pozdravljala. Letalca sta legla kmalu k počitku, ker sta bila do skrajnosti utrujena.

Pariz je zvedel za prihod Costesa in Bellonta v Newyork malo po polnoči iz

radiobrzgavke z newyorškega letališča. Radio je točno zabeležil ne samo zadnje podrobnosti poleta, temveč tudi izjave obeh letalcev, kakor tudi Lindberghove besede, da je uspeh Costesa in Bellonta

večji od njegovega

Pariške ulice so bile polne občinstva, ki je prepevalo marsikje in klicalo slavo letalcema. Na mnogih poslopih so zavirale ameriške in francoske zastave. Vsi listi so priredili takoj po polnoči posebne izdaje, v katerih so obvestili prebivalstvo o srečnem prekoceanem poletu Costesa in Bellonta.

Odlikovanje in nagrada

Jutranji pariški listi so pričeli obširna poročila in mnogo podrobnosti o poletu. Francoski prezident, predsednik Zedinjenih držav, francoski minister letalstva, ameriški poslanik v Parizu in mnogi drugi veljaki so letalcema brzojavno čestitali. Costes, ki je bil doslej rezervni kapitan, je postal major. Bellonte je bil podčastnik, zdaj je pa rezervni podporočnik. »Matin« poroča, da bo Costes poleg tega odlikovan s komandirskim redom častne legije. Junaška letalca sta odletela včeraj zjutraj ob krasnem vremenu iz Newyorka v Dallas v državi Texas, da dobita nagrado v znesku 2500 dolarjev, katero je razpisal nedavno ameriški polkovnik Easterwood za polet na progi Pariz - Newyork - Dallas pod pogojem, da se ustavi letalec v Newyorku največ 72 ur. Proga je dolga 1200 milj. Poleg te nagrade dobi Costes kot prvi letalec, ki je preletel progo Pariz - Newyork brez presledka na podlagi raznih pogodb še 2 milijona dolarjev. Po povratku iz Texasa izroči Costes letalo »Vprašaj« letalcu Codosu, ki bo poskusil z Bellontom preleteti ocean iz Newyorka in se spominjajo zlasti ponesrečenih poletov in poskusov preleteti ocean iz Evrope v Ameriko. V maju 1927 sta izginila v oceanu francoska letalca Nungesser in Colli, ki sta letela iz Evrope v Ameriko, pa nista dosegla cilja. Pariški listi hvalijo poleg poguma in vztrajnosti letalcev tudi solidnost francoskih motorjev in izbornu konstrukcijo letala.

Preveliko navdušenje

Costesovo letalo »Vprašaj« je bilo nekoliko poškodovano, ker so se navdušeni gledalci postali za spomin poedinih manjših delov. Costes je izjavil, da bo moral letalo najprej temeljito pregledati, predno bo sposoben za polet v Dallas. Newyorško prebivalstvo se zanima te dni samo za Costesa in Bellonta. Newyorški župan Walker je pozdravil junaška letalca oficijelno v imenu mesta in ju prosil, naj napravita s svojim slavnim letalom nad mestom krožni polet.

Zanimanje za polet

Kakor znano, sta startala Costes in Bellonte s pariškega letališča Le Bourget v ponedeljek v prvih popoldanskih urah. V splošnem sta imela nad oceanom ugodno vreme, pihali so samo šibkejši vetrovi, ki so menjali svojo osnovno smer od zapada proti vzhodu. Poročila, ki sta jih pošiljala letalca med poletom, so bila ugodna, izvzemši zadnji del poleta. Tudi poročilo s parnika, s katerim se je »Vprašaj« slučajno srečal nad oceanom, je bilo ugodno. Zato ni čuda, da je bilo v Parizu in v Newyorku razpoloženje dobro. Kot rečeno, je storila Amerika vse, da dostojno sprejme zmagovalca oceana. Pariz in vsa večja francoska mesta, so bila v noči od ponedeljka na torek na nogah, vsi listi so pripravljali posebne izdaje, vsako uro so obveščali s svetlobnimi napisi nestrno prebivalstvo o poletu Costesa in Bellonta. Saj pa tudi ni čuda, da je vladalo za ta prekoceanjski polet povsod tako veliko zanimanje. Po slavnem Lindberghovem poletu iz Amerike v Evropo je bil ta polet zopet prvi v zgodovini letalstva, ki je šel od enega do drugega dela sveta brez pre-

sledka, toda v nasprotni mnogo nevarnejši smeri. Po dobrih treh letih slavi letalstvo zopet sijajno zmago. Od tod veliko navdušenje v Ameriki in Franciji. 13. maj 1927 in 3. september 1930 bosta zapisana z zlatimi črkami v zgodovini letalstva.

Costes

De Costes in Bellonte spadata med najboljše letalce sveta. Costes je star 37, Bellonte pa 34 let. Costes je pilot že od leta 1912, med vojno je bil vojaški letalec najprej na zapadnem bojišču, pozneje pa v Orijentu. V vojaških poveljih je bil 11 krat omenjen kot hraber letalec. Poleg reda častne legije, vojnega križca in kolajne ima več inozemskih odlikovanj. Po vojni je bil najprej prometni pilot na progi Pariz-London, pozneje pa preizkuševalni pilot znane tovarne letal Breguet, kjer je še zdaj zaposlen. Za seboj ima že več poletov na daljše proge, tako Pariz-Djas v Perziji (5400 km), 1. 1927 je preletel z letalcem Le Brixom južni Atlantski ocean iz Saint Louisa do Natala v Južni Ameriki. Od tod je letel preko Newyorka do San Franciscu, potem je dal letalo prepeljati s parnikom v Tokio, od koder je priletel v naglih etapah s prijateljem v Pariz. V 97 urah je preletel 16.150 km. Lani 21. in 22. oktobra sta dosegla Costes in Bellonte letalski rekord na daljavo in sicer na progi Pariz-Mandžurija. Njun prvi poskus poleteti iz Pariza v Newyork se je lani v juliju ponesrečil. Nad Azorskimi otoki sta namreč letala na močan veter in vrnila sta se v Pariz.

Bellonte

Bellonte je bivši mehanik, ki se je povzpел do pilota. Costes ga je jemal s seboj najprej kot mehanika, pozneje pa kot pilota. Lani je bil odlikovan z redom častne legije.

Skromna zaloga živit

Glede hrane na poletu čez ocean sta bila slavnata letalca zelo skromna. Vzela sta s seboj nekaj steklenic pitne vode in lahkega vina, 2 kuhani kokiši, 50 banan, 2 kg sladkorja, malo grozdja, češpeli, medu in potico. Poleg mineralne vode sta imela s seboj tudi kavo in čisto juho. S to skromno zalogo, kakršno vzame ljubljancin na izlet, ki traja največ en dan, sta se napotila Costes in Bellonte iz Pariza v Newyork, na pot, dolgo nad 6200 km. Njuna pot je bila daljša od Lindberghove v nasprotni smeri. Lindbergh je preletel 5836 km, Costes se je z Lindberghom pomeril že prej. Z Rignotom je namreč imel svetovni rekord poleta na daljavo, dokler ga ni prekosil Lindbergh s svojim slavnim prekoceanjskim poletom.

Tagore se jezi na Evropo

Potovanje slavnega indijskega pesnika in filozofa Rabindranatha Tagora po Evropi je končano. V Zenevi, od koder krone nazaj v Indijo, je sprejel novinarje in jim izjavil:

»Evropa in sploh ves zapad sta me razočarala. Ne verujem, da bi mogel imeti orient trajnejši vpliv na zapadne dežele. Znak zapada ni materijalizem, temveč nestalnost. Zapad ima navado občudovati pičlo uro to ali ono stvar, potem se je pa naveliča in jo vrže proč. Vi ste docela pod vplivom mode. Ne mislim v oblačenju, temveč v idejah. Če občuduje pri vas pisatelj eno pokolenje, ga drugo gotovo zavrne. Zavrne ga pa ne morda zato, ker njegove ideje nimajo vrednosti, temveč ker se zapad zelo hitro naveliča občudovanja. Enako bi se godilo na zapadu tudi z orientalskimi deželami. Trenutno so še v modi, toda to ne bo dolgo trajalo. Zato se izpremeni tudi stališče orientalskih narodov do zapada. Japonci so v začetku verjeli, da se navzamejo s tehničnimi pridobitvami zapadnih narodov tudi njihovega duha. Nekaj časa je bila na Japonskem celo močna struja, da bi se Japonci pokristjanili. Ta misel je bila seveda otročja. Japonci so se kmalu prepričali, da lahko prevzamejo od zapadnih narodov samo tehnične pridobitve, pa še tem morajo dati svojo obliko. Vse drugo pa nasprotuje značaju japonskega naroda. Po Japoncih se bodo ravnali drugi azijski narodi.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5 —

Planine
„Dalibor“ (ČSR)
dobite na obroke po Din 400.—
pri trvdki

ALFONZ BREZNIK,
LJUBLJANA, Mestni trg 3.
2359

ČOLNI
na Ljubljani se izposojujejo za transformatorjem v Trnovskem pristanu. 2333

KLAVIRJE
pianine in harmonije prodaja, izposojuje, popravlja in čisto uglašuje najceneje — tudi na obroke — tovarna klavirjev, Ljubljana, Simon Gregorčičeva cesta 5 — Rimska cesta 2. 2325

Obiskovalcem velesojma

se vladno priporoča velika zaloga in razstava dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških in igračnih vozčkov. Prvo vrstno blago, nizke cene. Ceniki franco. — »TRITINA« F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozčkov in delov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4 (postaja cestne železnice). 2342

I. Stjepušin
ZAGREB, Jurjevska 57

priporoča najboljšo tambure, zice, škole, partiture i ostale potrebitne za sva glazbala. — Odlikovan na pariskoj izložbi Cjenici franco. 2342

L. Mikuš
LJUBLJANA Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

Vsa pleskarska in soboslikarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ
družba z o. z.
pleskarstvo in soboslikarstvo
Ljubljana, Sv. Petra c. 33.
2342

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlovskih opekarn »ILOVAC«, dobavlja franco vsaka postaja po konkurenčnih cenah, samo

»EKONOM«, generalno zastopstvo za Dravsko banovino, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7.

Vezenje nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj
najcenejše in najfinejše
MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
(poleg hotela Strukelj)
Entljanje, ašuriranje, predtiskanje takoj!

Pričetkom šolskega leta

imajo starši velike izdatke za šoloobvezne otroke in dijake, zato opozarjamo že sedaj starše, da si ogledajo našo bogato zalogo narejenih oblek in zimskih suknjev znamke »TIVAR«, katere prodajamo po originalnih tovarniških cenah. Kdor kupi pri nas obleko, si prihrani ogromne izdatke, ker so cene »TIVAR« oblek sledeče:

Oblecke za otroke od 3—6 let	od Din 110.—
Oblecke za fante od 7—10 let	> 130.—
Oblecke za fante od 11—15 let	> 200.—
Oblecke za moške vsake velikosti	> 240.—
Oblecke za moške vsake vel., boljše	> 290.—
Raglan za fante	> 290.—
Raglan za odrasle	> 450.—
Zimske suknje	> 300.—
Posamezne hlače	> 89.—
Modne hlače	> 150.—
Volnene strujske hlače	> 150.—

Razen tega opozarjamo, da imamo vedno v zalogi fine črne in modre kamgarn obleke od Din 690—790.

Izvrstna izdelava. Blago dobro.

Cene brez konkurence. Postrežba solidna.

Samoprodaja »TIVAR« oblek

IVAN KOS, družba z o. z.,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 23 in Celovška cesta 63. 2305

Makulturni papir

leži a Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Ob 4, 1/8 in 1/10

Govoreči film

Nesmrtni potepuh

Izven sporeda: 1. Foxov zvočni tedenski žurnal in zvočna groteska »Poročna koračnica«!

Predprodaja vstopnic dnevno od 11 do pol 13. ure.

„Elitni kino Matica“

Telefon 2124

